

عنوان مقاله:

کاربرد شاخص فقر آب در اولویت بندی آبخیزها در استان اردبیل

محل انتشار:

ششمین همایش ملی سامانه های سطوح آبخیز باران (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

رقیه آسیابی هیر - دانش آموخته کارشناسی ارشد آبخیزداری دانشگاه محقق اردبیلی

رئوف مصطفی زاده - استادیار دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه محقق اردبیلی

مجید رئوف - دانشیار دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه محقق اردبیلی

اباذر اسمعیل عوری - دانشیار دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه محقق اردبیلی

خلاصه مقاله:

حل بحران آب نیازمند همکاری و اراده جهانی است و آینده نگری و برنامه ریزی برای منابع آب در جهان امری ضروری به نظر می رسد. در سال های اخیر لزوم تدوین و ارائه شاخص های جدید جامع و چندبعدی برای ارزیابی وضعیت موجود و پیش بینی روند آتی منابع آب سطحی و زیرزمینی از اهمیت بالایی برخوردار شده است. در همین راستا شاخص چندبعدی تحت عنوان شاخص فقر آب به منظور ارزیابی دسترسی به منابع آب ارائه گردیده است. در این پژوهش مقادیر شاخص فقر آب در تعدادی از حوزه های آبخیز استان اردبیل محاسبه شده و تغییرات مکانی آن مورد ارزیابی قرار گرفته است. در تحقیق حاضر مقادیر پنج معیار اصلی شامل: منابع (موجودیت و تغییرپذیری)، دسترسی (دسترسی به بهداشت)، مصارف (مصرف آب خانگی و مصرف آب کشاورزی) محیط زیست (جریان پایه، پوشش گیاهی و جریان زیست محیطی) و ظرفیت اجتماعی و اقتصادی (نرخ سواد، جمعیت فعال اقتصادی و اشتغال در بخش غیر کشاورزی) می باشند. در ادامه مقدار شاخص فقر آب در هر حوضه با رویکردهای مختلف وزن دهی (وزن یکسال به معیارها و هر بار تاکید بر یکی از معیارها در وزن دهی) محاسبه گردید. در ادامه حوضه های مختلف براساس وزن دهی های مختلف از نظر شاخص فقر آب اولویت بندی شدند. نتایج نشان داد که محدوده تغییرات مقادیر شاخص فقر آب، در حالت های مختلف وزن دهی در دامنه 22 تا 65 در حوزه های مورد مطالعه متغیر است. تجزیه و تحلیل معیارهای شاخص فقر آب نشان داد که معیارهای دسترسی و منابع دارای تغییرات بیشتری بوده و معیار محیط زیست شرایط نامطلوبی دارد. در وزن دهی یکسان به معیارهای شاخص فقر آب حوزه شمس آباد با مقدار 29 دارای فقر آبی بالاتر و حوزه پل سلطان با مقدار 58 دارای فقر آبی پایین تری در مقایسه با دیگر حوزه های مطالعه شده در استان می باشند. مقدار متوسط شاخص فقر آب برای کل حوزه های مطالعه شده در استان اردبیل 43 بدست آمد که طبق طبقه بندی مرکز اکولوژی و هیدرولوژی والینگفورد، فقر آبی شدیدی را دارا می باشد.

کلمات کلیدی:

کمبود آب، تغییرات مکانی، تغییرات جریان، ظرفیت اجتماعی اقتصادی، شاخص فقر آب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/920985>

